

P.O. Skar

Om glemsel og tilgivelse på Dovre.

Tommy Skars lange innlegg "Tilgi, men ikke glemme" 2. april er besynderlig lesning. blant annet ser jeg at det jeg "forsøker å si er at man ikke skal bry seg om det som skjer med andre mennesker. -- men såikt ligger heldigvis fjernt fra meg." Ja, takk Herre, sa fariseeren.. Det siste er jo ilott. Det første er det vi på godt norsk kaller töv. Noen slik oppfatning har jeg aldri gitt uttrykk for, men skulle saktens ha gjort det, om jeg hadde hatt den. Noen hjelp fra Tommy Skar vil å uttrykke mine meninger har jeg aldri hatt bruk for.

Derimot har jeg skrevet, og fastholder, at man ikke skal uttale seg skråsikkert om ting man ikke har gråte på. Videre at man bør være istand til å begripe at oppfatninger forskjellige fra ens egne ikke nødvendigvis diskvalifiserer medmennesker moralsk. Jeg tilføyer gjerne at jeg ikke liker å se skittekasting og nedrakking som erstatning for argumenter, og kanskje som uhøvisk ferd. Til en viss grad kan det henge sammen med å "bry seg om det som skjer med andre mennesker". Som man ser det. For Skar er det visstnok å "legge grunnlaget for nynazisme". Men om det, da oss komer til det saken gjelder.

Jeg gjeldr ikke tilstander i Angola eller Kambodsja, hvor Skar etter seg har i sin sitater ender. Det er ellers nok så uklart hva han vil på seg. Men det er, hvor i alle fall hverken nye eller gamle nazister har eller har på. Hans eget parti har f.eks. i årevis vært med på å støtte norsk støtte til sosialistregimet i Angola. Riktignok kommer det seg inn i et sitat, som ellersom skribenten bruker det, skulle det da tre han mener det samme som den eventuelle forfatter. Dette får være hans problem.

silvlagende

Om det da, denne verdensomseiling komme hjem igjen og ta for oss det som gjelder : at Skar har ment seg berettiget til å dele ut ensiags attestar for god eller dårlig moral til folk som levet og n pålet i en historisk situasjon han ikke selv opplevet, og med bemynning av utdeling eller tillaksholdelse av "tilgivelse", alt ettersom det foreligger angre eller ikke. Jeg vet ikke hos hvilken moraliserer Skar ville finne støtte for det syn at man skal eller kan angre å ha. Men det, som handlingen var diktert av en redelig overbevisning om å gjøre det rett. Det får være hans problem, det også:

Det vil tilligver det hverken Skar eller meg å "tilgi" f.eks. "angrende" til de som av Stalin eller Pol rot. Av den elementære grunn at vi hverken er deres ofre, eller kan tre i Guds sted som tilgivende inngitt. Men som maner å trekke etiske slutninger, får holde seg til etikken og lover. Ellers blir det ikke annet enn politikk igjen av hele saken.

Om det er et eller norske NS-folk Skar er ute etter. Lydeligvis uten å være klar over forskjellen, omtaler han dem uifferensiert som "nazister". Det som Skar har gjort det samme, beviser ingenting. Ikke mere enn at jorden skulle ha vært flåt i middelalderen, fordi omtrent alle trodde det. Like relevant for den disse sine skyteskiver medskyldige i handlinger i tyskland, som hverken de eller "jössinger" i den aktuelle tid hadde anelse om, om de heller ikke har gått god for mere enn Skar

eller jeg selv har. Men nettopp i den tid, og årevis før den, visste de, og også "jössingene", hva som foregikk i Stalins rike. Det er om dette jeg har stillet ham et svært enkelt spørsmål.

Om dette kan formodentlig alle enes : Man får finne seg i å bli målt med det samme mål som man selv måler andre med, ettersom man må anta å mene at det er et riktig mål. Likeledes : Det samme mål som man måler motstandere med, må legges på dem man betrakter som meningsfeller.

Altså : Skar mener å kunne belaste norske NS-folk med medskyld i handlinger de ikke visste om. Anser han da også kommunister og "jössinger" som medskyldige i handlinger de meget vel visste om, i Stalin-imperiet. Og siden disse forbrytelser var enda langt større, og altså velkjente, hvilken endelig slutning vil Skar se det riktig å trekke ? For den saks skyld, og for å ta noe som hører en verden til som Skar kjenner er enhver sosialist medskyldig i det som skjedde under sosialistregime i Albania, Romania osv ?

Det er dette som er sakens kjerne. Spørsmålet er alt stillet en gang mer gjentas det. Og svaret burde være like enkelt som spørsmålet. Det svaret kan hverken sitater eller moraliserende patos erstatte. Kan ikke gis, foreligger ingen grunn til at andre eller jeg selv skulle ha noen videre befattning med Skars syn på forholdene, hverken på Dovre eller annetsteds. Hans videre kamp vil i så fall være en solo-oppvissning langt bak mål. På banen gjelder andre spilleregler enn der.

P.O. Skar 74-92

102083